



Åsiktsprogram

Vårdvetenskapliga Studentföreningen

Antaget av fullmäktige 2011-05-24

Revidering antagen 2020-04-15

INNEHÅLL:

2 Demokrati och studentinflytande	3
2.1 Rekrytering	3
2.2 Rättssäkerhet	4
2.3 Studentinflytande	4
2.4 Jämställdhet och mångfald	6
3 Utbildningspolitiska frågor	6
3.1 Behörighet, urval och antagning	6
3.2 Betyg och examination	7
3.3 Kvalitet i utbildningen	8
3.4 Högskolepedagogik	9
3.5 Uppdragsutbildning	10
3.6 Distansutbildning	11
3.7 Studentkårernas funktion	12
3.8 Finansiering	12
3.8.1 Extern finansiering	12
3.8.2 Resurstilldelning	13
3.8.3 Sponsring	13
3.8.4 Intern finansiering	14
3.9 Internationella frågor	14
4 Studiesociala frågor	15
4.1 Studenters hälsa	15
4.2 Studiemiljö	16
4.3 Studenters ekonomi	17
4.3.1 Trygghetssystemen	18
4.4 Bostäder	19
4.5 VÅVS interna sociala verksamhet	20

1 Inledning

Vårdvetenskapliga Studentföreningen (VÅVS) är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening. Föreningen skall verka som sektion inom studentkåren Corpus Medicum vid Lunds universitets Medicinska Fakultet. VÅVS representerar studenter som läser arbetsterapeutprogrammet, master i medicinsk vetenskap, röntgensjuksköterskeprogrammet, sjuksköterskeprogrammet och specialistsjuksköterskeprogrammen.

Detta åsiktsprogram syftar till att framföra VÅVS åsikter och utgöra ett stöd för de förtroendevalda som representerar VÅVS medlemmar i olika organ. Åsiktsprogrammet skall implementeras och användas i studentföreningens löpande verksamhet. Översyn och eventuell revidering sker årligen och behandlas då fullmäktige finner det lämpligt. För att lägga till en åsikt krävs 2/3 majoritet, för att ändra eller ta bort en åsikt krävs enkel majoritet. För VÅVS förtroendevalda i olika organ och utskott gäller de synpunkter som framförs i åsiktsprogrammet. Skulle åsikter i en viss fråga saknas i åsiktsprogrammet hänvisas förtroendevalda till VÅVS styrelse eller fullmäktige.

2 Demokrati och studentinflytande

2.1 Rekrytering

En viktig del av utbildningen och den framtida yrkesrollen är att utbyta erfarenheter och åsikter. Det är därför viktigt att människor med olika bakgrunder och erfarenheter finns representerade inom VÅVS utbildningar. Snedrekrytering är ett problem. VÅVS och Medicinska fakulteten skall motverka alla former av snedrekrytering gällande kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning ålder eller socioekonomisk bakgrund.

VÅVS anser:

att mångfald skall eftersträvas vid rekrytering av studenter, forskare och personal till utbildningarna;
att underrepresenterade grupper skall stimuleras till högre utbildning; **att** snedrekrytering, dess orsaker, omfattning och effekter, inom VÅVS olika utbildningar måste lyftas fram och uppmärksammas av fakulteten och universitetet för att kunna göra en insats för bredare rekrytering;

2.2 Rättssäkerhet

För att studenten ska kunna känna tilltro och trygghet i sin studiemiljö och akademien krävs att universitetet visar tydlighet och förutsägbarhet i sin roll som myndighet. Detta är speciellt viktigt

eftersom studenten ofta befinner sig i en beroendeposition gentemot universitetet. Studenterna idag har bristande kunskap vad det gäller sina rättigheter, men även sina skyldigheter. Det finns en osäkerhet angående både var inom myndigheten man kan vända sig ifall problem skulle uppstå men även vilken delegationsordning som finns, uppdelning av ansvar samt inom vilka tidsramar kontakt måste ske. Detta gäller både studenter såväl som universitetets personal.

De flesta studenter saknar den trygghet och de rättigheter som en anställning innebär. Studenter är ytterst sårbara vid negativa besked från universitetet. Det är därför viktigt med klara beslutsgångar och snabb handläggning eftersom en alltför lång väntan kan innebära bland annat oro och stora ekonomiska problem för studenten.

Många studenter upplever bristen på anonymitet i samband med examination som en risk för orättvis bedömning. Även i de fall där anonymitet garanteras vid examination kan det innebära en risk för orättvis bedömning i de fall där flera omexaminationer krävs. Trots detta så har studenter sällan möjlighet att byta examinator utan negativa påföljder.

VÅVS anser:

att studenter skall ha rätt att överklaga beslut rörande antagning och avstängning; **att** det skall finnas klara och tydliga beslutsgångar för överklagande av beslut som drabbar studenten och sökande till universitet; **att** studenter skall ha rätt till anonym granskning och rättning av skriftliga tentamina; **att** studenter skall ha rätt att byta examinator efter andra underkännandet; **att** alla studenter skall ges information om vilka rättigheter och skyldigheter de har gentemot universitetet; **att** Lunds universitet kontinuerligt skall utbilda och informera lärare och studenter om studenters rättigheter och skyldigheter; **att** rättighetslistan ska följas i planering och utförande av utbildningarna.

2.3 Studentinflytande

För att kunna säkerställa ett fullgott studentinflytande räcker det inte med, som idag, att det finns reglerat i lagar och förordningar. Bristerna som kräver åtgärder finns istället i de attityder, praktiska förutsättningar och informella beredningsprocesser som studenter inte har tillträde till. Hänsyn tas inte till att studenten inte i samma utsträckning som övriga ledamöter har möjlighet att bygga uppdraget på rutin och erfarenhet. Universitetet visar ofta brist på förståelse för studerandeorganisationernas behov av tid till förankring och inläsning eftersom studentrepresentanten ofta arbetar på ideell basis. Remisstider är ofta för korta, utbildningar och information för studentrepresentanter saknas och handlingar sänds ut allt för sent. Dessutom saknas

tydlig mötesformalia och tydlig beslutsgång på möten som garanterar att alla ledamöter förstår innebörden av de beslut som fattas.

VÅVS anser:

att VÅVS ska vara en självständig sektion i fakultetskåren Corpus Medicum och bör ha en egen ordförande alternativt en språkrörskonstellation; **att** det bör vara frivilligt för alla studenter att vara medlem i en kår; **att** VÅVS ska fortsätta vara en del av Studentlund, om inte ett likvärdigt eller bättre alternativ uppkommer; **att** studenter har rätt till representation och reellt inflytande inom alla organ, både beredande och beslutande, där frågor som rör studenter tas upp; **att** studenternas medverkan i dessa organ skall ses som en tillgång; **att** universitetet skall uppmuntra studenter att delta i sådana organ, samt uppmuntra positiva attityder kring studenters företrädare, och deras möjligheter att på ett kvalitativt sätt delta i besluts- och beredningsprocess; **att** om utbildning krockar med förtroendeuppdrag skall studenten ha en möjlighet att prioritera förtroendeuppdraget utan negativa konsekvenser för dennes egna studier; **att** studenter med förtroendeuppdrag inte skall behöva kompensera för förlorad studie- eller praktiktid som missats på grund av förtroendeuppdraget, såvida inte bedömningsmöjligheterna väsentligen försämras; **att** studenter med studieuppehåll på grund av studentfackligt uppdrag skall garanteras sin studieplats efter avslutat uppdrag; **att** universitetets organisation bör utformas så att varken studenter, lärare, allmän företrädare eller övrig personal ensamt erhåller majoritet i de beslutande organen; **att** det skall råda full insyn i universitetet så att lärare, studenter och övriga intresserade kan ta aktiv del i beredningen av beslut; **att** studenterna skall kunna påverka och ha inflytande över sin utbildning; **att** Lunds universitet i sin beredning av ärenden skall underlätta studenters medverkan genom att färdigställa och sända ut beslutsunderlag minst en vecka före beslutssammanträde; **att** Lunds universitet skall tillhandahålla för uppdragen relevanta utbildningar åt förtroendevalda studenter; **att** studenternas insats värderas i samma utsträckning som lärarnas dvs. de skall ersättas för sin arbetsinsats; **att** i alla organ, där studenter representeras, skall ta fram en ”handbok” för studentrepresentanter. På så sätt välkomnas och informeras studentrepresentanterna om vad det innebär att sitta i respektive organ; **att** alla paragrafer i Lunds universitets studenträttighetslista skall följas; **att** VÅVS utnämnda studentrepresentanter ska ha rösträtt i samtliga beslutsfattande organ.

2.4 Jämställdhet och mångfald

Inom den svenska högre utbildningen finns idag en obalans gällande kön, könsöverskridande

identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning ålder eller socioekonomisk bakgrund. Detta leder till sämre kvalitet på utbildningarna och att stereotypa normer bevaras. Det är viktigt att hela universitetet deltar i arbetet med jämställdhetsfrågor så att utbildningarna kan ske på lika villkor.

VÅVS anser:

att genus- och mångfaldsperspektiv skall integreras och på ett naturligt sätt genomsyra all utbildning och forskning vad gäller pedagogik, examination och litteratur; **att** universitetet aktivt skall förebygga och motverka diskriminering och trakasserier; **att** universitetet skall stötta de studenter som har funktionshinder som inverkar på möjligheten att delta i undervisning och examination; **att** universitetet skall motverka diskriminering och dess bakomliggande orsaker utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

3 Utbildningspolitiska frågor

3.1 Behörighet, urval och antagning

För att underlätta för presumtiva studenter att söka högre utbildning krävs det att behörigheterna skall vara relevanta för den aktuella utbildningen och inte i onödan utestänga sökande. Den som fullföljt ett nationellt program på gymnasienivå, eller motsvarande skall ges grundläggande behörighet till universitets- och högskoleutbildning. Krav på särskild behörighet skall bara användas då det är motiverat utifrån utbildningens innehåll. Presumtiva studenter måste även ha goda möjligheter att överblicka behörighetsreglerna, och dessa bör inte ändras för ofta. Det är också viktigt att kraven inte leder till för tidig specialisering på gymnasieskolan, eller annan behörighetsgivande utbildning, så att elevens framtida valmöjligheter begränsas. Möjligheterna att komplettera sin utbildning för att uppnå behörighet måste vara goda. Urvalsmetoder skall beakta studiekapacitet. Eftersom studiekapacitet är svårt att objektivt definiera leder alla urvalsprocesser till att någon individ i den grupp som bedöms missgynnas. Det är viktigt att flera urvalsmetoder används och att ingen enskild urvalsmetod blir för dominerande, dels eftersom det är svårt att göra en rättvis bedömning av förkunskapskraven, dels för att det är svårt att hitta urvalsmetoder som inte missgynnar på ett osakligt sätt. Särskilda mer rättvisande antagningsprov är kostsamma för utbildningarna, därtill kommer problem med bedömningen av tillgodoräknande av meriter som ligger utanför den svenska gymnasieskolan.

I samband med krav på ökad rekrytering från både statsmakten och universitetet har kårerna uppmärksammat att förkunskapskraven ofta sänks för att öka tillgängligheten till utbildningarna. Detta innebär ett problem om kvaliteten på utbildningarna sänks.

VÄVS anser:

att konkurrenskomplettering skall tillåtas; **att** urvalsmetoder skall ta hänsyn till formell och viss informell kunskap relaterad till utbildningens område; **att** förkunskapskraven inte får förändras så att kvaliteten på utbildningarna sänks; **att** antagnings- och urvalsprov skall vara avgiftsfria; **att** högskoleprovet skall innehålla en basdel och flera olika tillvalsdelar som räknas olika beroende på vilken utbildning som söks; **att** Medicinska fakulteten skall ta fram rättvisa och förbättrade urvalsprocesser till utbildningarna; **att** lokala antagningsprov, utformade i samråd med studenterna och i enlighet med nationella riktlinjer, får förekomma; **att** övergångsregler för äldre skolsystem skall finnas.

3.2 Betyg och examination

Betyg är en viktig del i den svenska högre utbildningen. Inom Medicinska fakulteten används inte den av Högskoleverket föreskrivna standarden U, G och VG utan enbart U och G. Det finns ett pedagogiskt värde i den gradering som Medicinska fakulteten tillämpar. De pedagogiska verktyg som används, exempelvis Casemetodik och klinisk utbildning skulle skadas av ett graderat betygssystem. Det är viktigt att betygssystemet som används kan motiveras utifrån kursens innehåll och mål och upplägg. Implementeringen av Bolognaprocessen och harmoniseringen av den högre europeiska utbildningen har gjort att regeringen föreslår att European Credit Transfer System (ECTS), en sjugradig betygsskala, införs som ny betygsstandard. Många europeiska länder har redan gått över till denna standard men eftersom det i stora delar av Europa tillämpas som en relativ betygsskala föreligger det en risk att det även i Sverige kommer att införas en relativitet i betygssystemet. Detta skulle vara en pedagogisk regression inom den svenska högre utbildningen. Ytterligare betygsgradering skulle även riskera öka pressen bland studenterna. Det är av stor vikt att studenter med någon form av funktionsnedsättning, även tillfälliga, bereds tillfälle att medverka vid examinationstillfälle. Om så behövs skall examinationsformen anpassas till studenter med funktionsnedsättning och deras behov för att minimera den extra stress examinationstillfället kan innebära för dessa studenter.

VÄVS anser:

att den betygsstandard som används skall motiveras utifrån kursens innehåll, mål och upplägg, alltså vara målrelaterad och ha i förväg fastställda kriterier; **att** Medicinska fakulteten även i fortsättningen skall använda U- och G-standarden som betygssystem; **att** alla betygsgivande examinationer skall följas upp med en ordentlig tentamensgenomgång; **att** varken Lunds universitet eller regeringen skall fatta centrala beslut om att implementera ett standardiserat betygssystem som t.ex. ECTS; **att** det tydligt skall framgå av examensbeviset eller slutbetyget vilket som är högsta möjliga betyg på kursen; **att** betygssystemet skall vara absolut, med i förväg fastställda kriterier; **att** alla examinationsresultat skall kunna överklagas till en central nämnd vid universitetet; **att** examinationsformerna skall anpassas efter kursens innehåll, mål och upplägg; **att** Medicinska fakulteten möjliggör för alternativa examinationsformer för studenter med funktionsnedsättning.

3.3 Kvalitet i utbildningen

Kvalitet i utbildningen är något som både studenter och lärare bör sträva efter, och bör vara något som kännetecknar de utbildningar som ges vid Medicinska fakulteten. En viktig faktor för kvaliteten är hur man integrerar forskningsutbildningen i grundutbildningen. Som grundutbildningsstudent upplevs det ibland som om grundutbildningen kommer i skymundan till förmån för forskningsutbildningen. Det är viktigt att lärare och beslutstagare är medvetna om att en kvalitativ grundutbildning är en förutsättning för goda framtida forskningsresultat. En bidragande orsak kan även vara att grundutbildning, av många lärare, ses som sämre meriterande än goda forskningsmeriter. Så är också fallet vid tjänstetillsättning. Det ligger således inbyggt i den akademiska hierarkin att premiera forskning framför utbildning. Högskolelagen (SFS 1992:1434) förskriver att studenten genom deltagande i högre utbildning skall tillgodogöra sig tre generella färdigheter; förmåga till kritiskt tänkande, förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Problemet är att man sällan premieras för den första och sista förmågan utan istället gynnas inlärning utantill vid examinationer. Enligt högskoleförordningen skall alla studenter på samtliga kurser ges möjligheten att framföra sina synpunkter och erfarenheter på kursen genom en kursutvärdering som anordnas av högskolan. Vidare står det att högskolan skall sammanställa kursutvärderingarna samt att informera om resultaten och eventuella beslut som om åtgärder som föranleds av kursutvärderingarna. All information om utbildningen bör beaktas och utgöra en grund för reell förändring och utveckling av kurser och program. Vidare är det viktigt att studenter har möjlighet att utvärdera

alla moment i en utbildning, inte bara teoretiska utan även kliniska och praktiska moment.

VÅVS anser:

att grundutbildnings- och forskningsfrågor vid Medicinska fakulteten skall ägnas lika stor omsorg; **att** det inte är acceptabelt att forskningen prioriteras på bekostnad av grundutbildningens undervisning; **att** studenter vid examination i hög utsträckning skall premieras för sin förmåga till kritiskt tänkande; **att** all högskoleutbildning kontinuerligt skall utvärderas, utvecklas och kvalitetssäkras, både i förhållande till aktuell forskning, situationen på arbetsmarknaden och studenternas synpunkter; **att** det inte bara är enskilda kurser som skall utvärderas, utan även institutioner, ämnen, program, fakulteter och lärosäten, även i ett internationellt perspektiv; **att** kvaliteten på utbildningarna samt strukturerna kring dessa skall utvärderas kontinuerligt; **att** alla kurser skall utvärderas och att dessa systematiskt skall följas upp; **att** resultaten av kursutvärderingar och eventuella åtgärder som vidtas till följd av dessa aktivt skall spridas till studenterna; **att** studenterna skall ha möjlighet att delta i analys av utvärderingen och kunna delta i diskussion kring eventuella nödvändiga åtgärder.

3.4 Högskolepedagogik

Pedagogisk kompetens är något som blir allt viktigare då dagens studiemedelssituation inte tillåter att studenter med något sämre förutsättningar kan vara kvar ett par terminer extra vid universitetet. Studiefinansieringen, både för grund- och forskningsstudenter, kräver att studierna avverkas i rask takt. För att kunna hålla hög pedagogisk kvalitet krävs att man hela tiden utvecklar de pedagogiska verktyg som används inom fakulteten. Det pedagogiska värdet med verktyget ifråga måste kunna motiveras och inte enbart användas slentrianmässigt eller för enkelhetens skull. I den pedagogiska förnyelsen försummas ofta utvecklandet av alternativa examinationsformer. Eftersom examinationsformerna idag ofta gynnar inläring utantill och examinationsformerna i väldigt stor utsträckning styr inläringen, spelar utvecklingen av undervisningsformen mindre roll.

Under vissa teoretiska och kliniska moment erhåller studenterna handledning. De personer som agerar som handledare på olika nivåer av grundutbildningen skall vara medvetna om sin roll gentemot studenten. Fakulteten måste också ta sitt ansvar och informera handledarna om riktlinjer för handledning, såväl kliniska som teoretiska. Alla handledare borde ha genomgått handledarutbildning så att högskolemässig handledning kan upprätthållas.

Lunds universitet har vid tjänstetillsättning som krav att lika vikt fästs vid pedagogisk skicklighet

som vid vetenskaplig. Dessutom ställs krav på behörighet för lektorstjänster, nämligen högskolepedagogisk utbildning. Trots detta uppstår en del problem. Idag brister bedömningen både med avseende på skicklighet och bedömning och mest anmärkningsvärt är hur olika bedömningen görs från fall till fall. Professorer innefattas inte heller av kravet på högskolepedagogisk utbildning vilket kan leda till anställning i annat syfte än undervisningssyfte.

VÅVS anser:

att all undervisande personal skall ha någon form av klinisk förankring parallellt med tjänsten på utbildningen, om utbildningen gynnas av det; **att** all undervisande personal skall ha genomgått minst 10 veckor högskolepedagogisk utbildning samt att dessa skall genomgå kontinuerlig pedagogisk vidareutbildning; **att** även professorer skall omfattas av kravet på högskolepedagogisk utbildning; **att** det är av stor vikt för utbildningen att dess föreläsare, interna såväl som externa, innehar forskarutbildning eller magisterexamen; **att** kursansvarig skall ha formell kompetens i form av forskarutbildning eller magisterexamen samt organisatorisk förmåga; **att** det skall finnas tydliga riktlinjer för uppsatsskrivande samt examensarbeten, och att ansvaret för att dessa följs samt hålls levande ligger hos kursansvarig; **att** det skall finnas tydliga riktlinjer för avhandlingsskrivande och att ansvaret för att dessa följs samt hålls levande ligger hos handledaren; **att** fakulteten skall ta sitt ansvar att informera handledare, såväl kliniska som teoretiska, om deras roll gentemot studenten.

3.5 Uppdragsutbildning

Med uppdragsutbildning avses utbildning som anordnas av lärosätet mot avgift från exempelvis företag och syftar till att utbilda personal. Uppdragsutbildning förekommer vid Lunds universitets olika fakulteter och mot betalning undervisas utomstående av lärare som vanligtvis är verksamma inom grundutbildning eller forskning. Detta tar resurser från den ordinarie utbildningen, både vad gäller lokaler och lärare. Utbildning av denna sort kan utgöra en viktig länk mellan näringslivet och högskolan men får absolut inte inverka negativt på den ordinarie undervisningen. Inte heller bör uppdragsutbildning ge högskolepoäng eller ge tillträde till fortsatt utbildning.

Eftersom lagstiftningen förbjuder uppdragsutbildning att gå med vinst, finns det en risk att den ordinarie undervisningen påverkas på ett negativt sätt. Om utbildning av detta slag skulle få vara vinstgivande skulle denna risk minimeras.

VÅVS anser:

att uppdragsutbildning inte får inverka negativt på universitetets ordinarie utbildning; **att** full kostnadstäckning skall tas ut för direkta och indirekta kostnader som uppdragsutbildningen medför. Detta inkluderar även kringkostnader; **att** uppdragsutbildning inte skall leda till examen eller ge högskolepoäng och/eller behörighet till vidare högskolestudier. Innehållet skall inte heller kunna tillgodoräknas i en examen eller motsvarande.

3.6 Distansutbildning

Det är viktigt att utveckla nya metoder som vänder sig till större delar av samhället.

Distansutbildning kan vara ett lämpligt verktyg för att kunna ge nya studerandegrupper tillgång till den högre utbildningen. Distansutbildning är en metod att nå de grupper som av olika skäl inte kan, eller vill, ta sig till lärosätet för att studera. Däremot så får distansutbildningen inte ersätta befintlig utbildning förlagd till lärosätet. För att ett ämne skall kunna studeras på distans utan att kvaliteten på utbildningen påverkas negativt är det av yttersta vikt att kursens innehåll, mål och upplägg anpassas till undervisningsformen. Ett problem som lätt uppstår är identitetskontrollen. Exempelvis bör kurserna innehålla moment där kursledningen och kursdeltagarna träffas.

VÅVS anser:

att identitetskontrollen på distanskurser skall säkerställas på ett hållbart sätt; **att** distansutbildningens innehåll, mål och upplägg skall vara anpassad till undervisningsformen så att kvaliteten inte påverkas negativt.

3.7 Studentkårernas funktion

Studentkårerna utgör basen för studentinflytandet i högskolan. Studentkårerna är en viktig motpol för högskolan och gör att studenternas intressen inte kan ignoreras. Det är viktigt att alla studenters åsikter kan bli hörda och att det finns ett forum som kan driva dessa åsikter. Av denna anledning är det viktigt att studenternas demokratiska organisation bibehålls. Studentkåren borgar för att studenterna har en stark och samlad röst gentemot stat, kommun och högskola.

VÅVS anser:

att det alltid ska finnas en studentorganisation som representerar och stöttar studenter vid

universitet, oavsett form eller struktur på studentorganisationen.

3.8 Finansiering

3.8.1 Extern finansiering

I takt med att statsanslagen till forskning och högre utbildning utgör en allt mindre del av den totala omslutningen, ökar kapitalstarka aktörers inflytande på Lunds universitets verksamhet. Detta har kommit att bli en nödvändig del av vardagen och trots att den låter forskning och utbildning få en samhällsanknytning så skulle det kunna inverka på den akademiska friheten på ett icke gynnsamt sätt. Ofta ställs krav på motfinansiering med statsanslag när projektanslag tilldelas av externa intressenter. Detta binder upp medel från exempelvis grundforskningen, som företag sällan tar sig råd att investera i. Ett annat dilemma som kan uppstå med extern finansiering är om företag som av allmänheten kan betraktas som tveksamma ur etiskt hänseende vill sponsra viss forskning. Om Lunds universitetet oreflekterat godkänner sponsring från sådana företag kan bilden av universitetet försämrast och förhållandet till andra företag kan då också försämrast möjligheten till vidare extern finansiering.

VÅVS anser:

att externa finansiärer ej skall kunna ställa krav på motfinansiering; **att** externa finansiärens verksamhet skall vara godtagbar ur etiskt perspektiv; **att** forskningen, forskarutbildningen eller grundutbildningen inte skall vara hänvisade till kortsiktig ekonomisk planering utifrån näringslivets eller andra finansiärens direkta eller indirekta påtryckningar; **att** näringslivet ej skall detaljstyra verksamhetens inriktning.

3.8.2 Resurstilldelning

I dagens högskola så följer pengarna studenterna, dvs. lärosäten och utbildningar får pengar för varje student som väljer att börja studera just där. Problemet är att man idag inte tar någon hänsyn till kvaliteten på utbildningen. Dagens resurstilldelning gynnar utbildningar med stora studentgrupper och få lärarledda timmar. Däremot finns det en överskådlighet och förutsägbarhet med dagens system, vilket gör att lärosätena lätt kan planera sin verksamhet.

VÅVS anser:

att förändringar av resurstilldelningssystemet aldrig får leda till en sänkning av utbildningens kvalitet; **att** studentens val i största möjliga mån skall styra inrättandet av utbildningsplatserna, dvs. resurserna till högskolan skall följa studenterna i deras val av studieort och ämne; **att** kvalitet skall premieras.

3.8.3 Sponsring

I dagsläget så byggs många studentkårers ekonomi upp av studenternas terminsavgifter. Om studentkåren får det kärvt ekonomiskt höjs ofta terminsavgiften. Genom att olika sponsorer stödjer verksamheten skulle VÅVS kunna hålla en lägre terminsavgift än om så inte var fallet. Det är dock viktigt att man inte gör sig för beroende av denna externa inkomst så att verksamheten hotas ifall denna uteblir. Det är också viktigt att sponsorerna är godtagbara ur ett etiskt perspektiv och att de inte tillåts att inverka på studentföreningens verksamhet. Förutom ekonomiskt stöd kan dessutom sponsorer utgöra en viktig och naturlig länk mellan näringslivet och studenterna.

VÅVS anser:

att sponsring av VÅVS verksamhet bör utgöra en del av länken mellan studenter och näringsliv; **att** sponsorer av VÅVS, via de avtal som tecknas, ej skall kunna styra verksamheten; **att** sponsring av VÅVS endast skall ske via företag eller organisationer som är godtagbara ur etisk synpunkt.

3.8.4 Intern finansiering

Medicinska fakulteten omsätter enorma summor varje år, givetvis är det självklart att budgetförslag ska presenteras på ett sådant sätt att studentrepresentanter förstår innebörden av dessa. Utbildningarna inom Medicinska fakulteten ser olika ut, innehåller olika moment och kräver olika mycket ur resurstilldelningssynpunkt. Kostnaden per student varierar därmed beroende på vilken utbildning studenten går på. Resurstilldelningen per student kan därför variera mellan de olika utbildningarna, men det är viktigt att resurstilldelningen inom fakulteten sker rättvist och att samma kostnadskalkyl används för alla utbildningar och inte slentrianmässigt av gamla traditioner. Den enskilde studentens utbildning skall ej påverkas negativt av fakultetens resursfördelning.

VÅVS anser:

att fördelningen av medel skall vara motiverad; **att** resurstilldelning inom Medicinska fakulteten vad gäller de olika utbildningarna sker rättvist och enligt samma modeller; **att** de budgetar som läggs

fram av universitet och fakulteten ska vara lättbegripliga; **att** studenterna skall ha insyn i hela budgetprocessen vid Medicinska fakulteten.

3.9 Internationella frågor

Bolognaprocessen som är en del av den internationella utbildningsdebatten och handlar framförallt om studenters mobilitet, ”anställningsbarhet” och konkurrens/attraktionskraft i Europa. Man har med bakgrund av dessa mål tagit fram förslag till åtgärder. Exempel på sådana är ett allmänt tillägg till examensbeviset, Diploma supplement och ett standardiserat betygssystem (ECTS). Det största problemet för studenterna vid Lunds universitet är att många internationella frågor inte lyfts fram i tid för att kunna diskuteras och debatteras innan eventuella riksdagsbeslut eller beslut från Högskoleverket tas. Eftersom alla centralt fattade beslut påverkar lärosäten olika så är det viktigt att Medicinska fakulteten tar sitt ansvar kring diskussionen om internationaliseringen av den högre utbildningen och dess lokala konsekvenser. Av samma anledning är det även viktigt att alla beslut som berör förändringar av utbildningar fattas på lokal nivå. Utlandsstudier är en viktig del för internationaliseringen av utbildningarna vid Medicinska fakulteten. Idag finns utbytesavtal med en rad utländska lärosäten. För att förbättra utlandsstudierna, krävs att fakulteten kontinuerligt utvärderar och granskar de utländska lärosäten som fakulteten har utbyte med. Många studenters osäkerhet kring tillgodoräknande inverkar negativt på benägenheten att studera utomlands, då studiefinansieringen bygger på att högskolan verkligen låter studenten tillgodoräkna sig sin utländska utbildning. Klar information om tillgodoräknande och information om det utländska lärosätet skall finnas tillgänglig innan utlandsstudierna för att därmed minska studenternas osäkerhet.

VÅVS anser:

att beslut angående förändringar av utbildningarna, gällande internationella frågor, skall fattas på lokal nivå; **att** Medicinska fakulteten skall uppmuntra och underlätta för alla studenter att studera utomlands genom information och stöd; **att** Lunds universitet på alla nivåer skall ha en fortlöpande diskussion om konsekvenserna av internationalisering av den högre utbildningen; **att** utlandsstudier inte skall ses som en förmån förbehållen de allra bästa studenterna utan som en naturlig del av den svenska högskoleutbildningen; **att** studenter som deltar i utbyten anordnade av universitetet före avresan skall erhålla fullständig information om tillgodoräknande av studier och andra relevanta regler, möjlighet att ta del av tidigare utbytesstudenters erfarenheter samt allmän information om mottagaruniversitetet; **att** samtliga studenter skall informeras och uppmuntras till utlandsstudier; **att**

Lunds Universitet systematiskt skall kvalitetsgranska de lärosäten med vilka utbytesavtal har upprättats samt värna om de utresande studenternas situation; **att** Lunds Universitet skall informera utländska studenter om deras rättigheter och skyldigheter.

4 Studiesociala frågor

4.1 Studenters hälsa

Många studenter kan uppleva universitetsstudier som kraftigt stressande och att för höga krav ställs på dem. Detta kan leda till **psykisk ohälsa och** sämre studieresultat, vilket även kan leda till både individuella misslyckanden och ekonomisk förlust för studenten och lärosätet. Det är ofta studievägledaren som initialt samtalar med studenten för att därefter slussa denne vidare till studenthälsan. Många studenter är inte medvetna om studievägledarens roll som samtalsstöd. Studenthälsan som erbjuds vid Lunds universitet innehåller i dagsläget en begränsning om ungefär 10 besök, varefter man skickas vidare till allmän psykiatri eller annan behandling. För studenter som inlett samtal med kurator eller liknande vid studenthälsan kan det upplevas som obehagligt att gå till en ny kurator eller psykolog och börja om på nytt. Andra hälsovådliga aktiviteter som är vanliga bland studenter är bland annat oskyddat samlag, spelmissbruk och narkotikaintag. Sexuellt överförbara sjukdomar är bland dagens studenter alltför vanligt förekommande trots ambitiösa upplysningskampanjer. Alltför stort alkoholintag kan också skada studenten såväl som dennes studieresultat. Studentkåren har ett stort ansvar vad det gäller alkoholförsäljning och utbildning av serveringspersonal vid tillställningar anordnade av kåren.

VÅVS anser:

att vård och behandling hos studenthälsan skall vara lättillgänglig; **att** studenthälsan även i fortsättningen skall fokusera på förebyggande åtgärder, samt ha problembemötande funktion. Tyngdpunkten skall ligga på psykologisk och kurativ hjälp; **att** övergången mellan kortsiktig och långsiktig hjälp, för dem som är i behov av detta, görs så smidigt som möjligt för studenterna. Sökande som studenthälsan ej kan erbjuda hjälp skall remitteras vidare till rätt instans; **att** staten skall stå för finansiering av studenthälsan; **att** universitetet skall stödja studentorganisationer i deras hälsofrämjande arbete, t ex rörande alkohol, narkotika och sexuellt överförbara sjukdomar; **att** universitetet skall verka för att studenterna är medvetna om de möjligheter till friskvård som finns att tillgå; **att** studievägledarens uppgift med att uppmärksamma och stödja studenter med särskilda behov skall tydliggöras; **att** studenter vid Medicinska fakulteten gratis skall erhålla de vaccinationer

och provtagningar som krävs för att den kliniska utbildningen inte skall innebära en hälsorisk; **att** den enskilde läraren på ett tidigt stadium i utbildningen ska uppmärksamma studenter med funktionsnedsättning som inverkar på studentens möjligheter att delta i undervisning samt informera dem om befintligt stöd och hjälpmedel som kan underlätta för studenten.

4.2 Studiemiljö

Kvaliteten på studiemiljön, såväl den fysiska som psykiska är avgörande för studenternas studieresultat. Även om många förbättringar gjorts för att höja standarden på undervisningslokaler så finns det fortfarande lokaler med undermålig ventilation, temperatur och ljussättning. Studenter tvingas ibland vistas i farliga miljöer eller handskas med farliga substanser och där finns ofta problem med tillräckligt noggranna riskbedömningar. Dessutom är tillgången på arbetsplatser, läsplatser och grupprum ofta för låg. De allra flesta akademiska yrken kräver idag, i alla fall grundläggande, datorvana. Det är därför viktigt att studenterna erhåller denna datorvana under studietiden, speciellt för att äldre studenter inte skall känna sig avskräckta av utbildningar och yrken där datorn är ett vanligt förekommande verktyg. En negativ inverkan på studenternas psykosociala studiemiljö är bristen på effektiv konflikthantering. Detta gäller både konflikter mellan anställd och student samt mellan studenter. För konflikter mellan studenter saknas idag lagstiftning, såsom det finns för anställda. Lunds universitet saknar, som arbetsplats, skyldighet att följa upp och förebygga mobbning eller andra trakasserier. Studenten tvingas istället söka civilrättslig prövning, något som antagligen leder till avhoppade studier snarare än lösta konflikter. Det är inte ovanligt att det finns betydande diskrepans i kraven på arbetsinsats mellan olika kurser, olika delar av kurser och på olika nivåer. Detta skapar problem för studenten som då får svårt att planera sina studier och sin fritid, något som även problemet med att scheman och praktikplatser inte förmedlas i tid bidrar till.

VÅVS anser:

att studenterna skall ges stort inflytande över sin studiemiljö; **att** studerandeskyddsombuden skall ha rätt till utbildning i arbetsmiljöfrågor; **att** studerandes arbetsmiljö skall motsvara de krav som ställs i gällande lagstiftning för universitetsanställda; **att** undervisning och hemmastudier inte skall överstiga 40 timmar per vecka och att arbetsbördan bör vara så spridd över studietiden som möjligt; **att** scheman och praktikplatser skall vara tillgängliga för studenten minst 4 veckor innan kurs- eller praktikstart; **att** eventuella spärrar i utbildningarna skall tydliggöras; **att** Lunds universitet skall utvärdera sina lokaler kontinuerligt för att alltid tillförsäkra studenter en dräglig miljö i enlighet med

arbetsmiljölögnstiftningen; **att** Lunds universitet skall tillhandahålla erforderligt antal läsplatser, grupprum och datorer; **att** Lunds universitet skall ta ansvar för studenternas psykosociala arbetssituation i samma utsträckning som för sina anställda. Detta handlar framförallt om att det skall finnas rutiner och regelverk som styr hanteringen av konflikter mellan studenter. Arbetet bör också vara uppbyggt kring förebyggande åtgärder.

4.3 Studenters ekonomi

Den ekonomiska situationen är för många avgörande huruvida de ska våga satsa på att utbilda sig. För de som vågat satsa på utbildning är det viktigt att pengarna räcker till. Många studenter har svårt att klara sig finansiellt. Flertalet studenter har extrajobb vid sidan av studierna trots att de studerar på heltid vilket ofta leder till att studierna blir lidande. Dessutom medför sommaruppehållet att studenten måste lägga undan pengar varje månad för att klara den tid som går mellan sista studiemedelsutbetalningen och den första lönen från ett eventuellt sommarjobb. Många studenter måste arbeta under sommaruppehållet för att ha råd att studera på heltid under resten av året. Dessa skall inte straffas av studiefinansieringssystemet. För många innebär den ekonomiska situationen ett ständigt minus i kassan och särskilt missgynnade är studenter med barn. En god ekonomisk situation gör att studenten känner trygghet och välbefinnande något som är nödvändigt för att kunna tillgodogöra sig utbildningen och prestera goda studieresultat.

VÅVS anser:

att all utbildning vid Lunds universitet skall vara avgiftsfri för studenterna; **att** det skall finnas avgiftsfria alternativ då det ingår avgiftsbelagda moment; **att** studiefinansieringssystemet skall vara utformat så att det ger rimliga ekonomiska förutsättningar för samtliga medborgare att bedriva universitets- och högskolestudier; **att** studiemedlet skall räknas upp med konsumentprisindex; **att** totalbeloppet av tilldelade studiemedel skall vara högt nog för att garantera studenten en skälig levnadsstandard, enligt konsumentverkets riktlinjer för sådana; **att** fribeloppet bara skall räknas under de månader som man erhåller studiemedel; **att** studenten skall erhålla extra studiemedel om särskilda skäl föreligger; **att** studiemedel skall kunna tilldelas studenten så länge denne studerar i den takt som krävs för studiemedel, tills dess att studentens utbildning fullgjorts, även om utbildningstiden överskrider tolv terminer; **att** rätten till studiemedel inte regleras av ett visst antal terminer utan istället den studieskuld studenten har; **att** barn tillägg i form av behovsprövat bidrag skall kunna läggas till studiemedlen; **att** tydliga regler för återbetalning av lån skall finnas och att

dessas inte får försämrats retroaktivt; **att** återbetalning skall vara kopplad till individens återbetalningsförmåga och inte behöva ske de första två yrkesverksamma åren efter avslutade studier; **att** Skånetrafiken skall erbjuda studenter rabatt; **att** alla distansstudenter ska ha rätt till reserabatter mellan hemorten och studieorten i samband med obligatoriska kursmoment.

4.3.1 Trygghetssystemen

Studenter omfattas idag i enbart liten eller obefintlig del av trygghetssystemet. Dessa system grundar sig på inkomstbortfallsprincipen och då studenters inkomster sker i form av bidragsform, blir ersättningsnivåerna ohållbart låga vid stunder av arbetslöshet, sjukdom eller föräldraledighet. I många fall diskrimineras studenter systematiskt både genom centrala regelverk och vid olika samhällsinstanser. Lunds socialkontor ställer helt andra krav på studenter med sommaruppehåll än för andra kommuninvånare. Exempelvis så måste studenter, olikt andra, göra praktik för att få ut bidragen.

VÅVS anser:

att studenter skall garanteras skälig levnadsstandard 12 månader om året; **att** studenter skall omfattas av det sociala trygghetssystemet som fullvärdiga medborgare och inte utsättas för en diskriminerande särbehandling på grund av studierna; **att** studenter som i samband med sin utbildning åsamkats ett tillstånd (t.ex. MRSA) som omöjliggör yrkesutövning, skall ha rätt till ekonomisk ersättning från Lunds universitet; **att** alla studenter skall ha rätt att prövas för bostadsbidrag, oavsett ålder; **att** studenter vid sjukdom garanteras skälig levnadsstandard; **att** studenter efter längre tids sjukdom ges möjligheten att ta igen förlorade kursmoment; **att** studenter skall kunna vara föräldralediga med skälig levnadsstandard; **att** studier skall vara pensionsgrundande.

4.4 Bostäder

För många studenter är bostaden inte bara ett hem utan också den huvudsakliga arbetsplatsen. Bostadsbristen utgör ett hot mot studenterna vid Lunds universitet. Eftersom studenter utgör en heterogen grupp, vars enda likhet är låg inkomst, så måste de också ha tillgång till ett varierat utbud av billiga och bra bostäder. Kommunerna tar inte i dagsläget det ansvar som åläggs dem i lag, nämligen att försäkra sina medborgare tillgång på bostäder.

VÅVS anser:

att Lunds kommun är ansvarig för att tillgången på lämpliga bostäder är tillräcklig; **att** Lunds universitet skall utöva stora påtryckningar på kommunerna för att kraftigt förbättra bostadssituationen för studenter; **att** tillgången på bostäder skall utvärderas innan ytterligare utbildningsplatser ges till en ort; **att** ett stort utbud av studentbostäder skall finnas, hålla en god standard samt vara prisvärda; **att** studenter med olika form av funktionsnedsättningar skall ha tillgång till ett diversifierat utbud av funktionsanpassade bostäder utan att detta medför extra kostnader för studenten. Funktionsanpassade bostäder skall integreras med övriga bostäder; **att** Lunds universitet skall garantera att utbytesstudenter får hjälp med bostadsförmedling under sin studietid i Lund.

4.5 VÅVS interna sociala verksamhet

Även om utbildningsbevakning är studentkårsektionens främsta verksamhet så är även den studiesociala verksamheten av stor vikt. Den har positiv inverkan på studenternas hälsa, bildning och personliga utveckling. VÅVS kan, på ett annat sätt än nationerna, tack vare en nära kontakt med medlemmarna erbjuda ett brett studiesocialt utbud genom sina utskott.

VÅVS anser att:

att studiesociala traditioner skall bevaras i den mån det är rimligt; **att** inga terminsräkningspengar skall användas till att finansiera alkohol på VÅVS fester. **att** om sexmästeriet vill använda budgeterat medel till alkohol skall hela summan oavkortat komma tillbaka till VÅVS.